

*Helsingin Kaupunginvaltuuston
kokous tiistaina maaliskuun 27 päu-
vänä 1917 k:lo 7 i. p.*

ESITYSLISTA.

N:o 1.

Maist:n kirjelmä Sörnäsän niemekkeellä olevain tehdaskorttelien N:o:jen 272, 273 ja 280 kaupunginasemakaavanmuutoksen vahvistamista koskevasta asiasta.

Sittenkun Kvsto 7/11 1916 tekemänsä päätöksen mukaisesti oli anonut edellä mainit-
tujen kolmen tehdaskorttelin kaupunginasemakaavaa muutettavaksi, on K. Senaatti 20/2
1917 vahvistanut mainitun asemakaavanmuutoksen, kuitenkin siten että tämä vahvistus
sinänsä ei oikeuta toimittamaan semmoista vesialueen täyttämistä, johon asetusten mukaan
vaaditaan erikoinen lupa.

V. V.:

Ilmoitettaneen Rkmrin tiedoksi.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 2.

**Maist:n kirjelmä ynnä Aktiebolaget Hultmans Bryggerier nimisen yhtiön hakemus saada
tällä myydä mallasjuomia.**

Sittenkun Tammisaaren kaupungista kotoisin oleva toiminimi Aktiebolaget Hultmans
Bryggerier oli Maistraatilta anonut lupaa myyntikautena 1917—1919 täällä myydä
valmistamaansa portteria 25 pullon erissä, asioitsija Heinrich Reincke J:r liikkeen hoi-
tajana, on Maist. lausunnon saamiseksi lähettänyt Kvstolle asiakirjat, joista m. m. näkyy,
että ilmoitettu liikkeenhoitaja nauttii kansalaisluottamusta.

Poliisimestarilla ei ole hakemusta vastaan mitään muistuttamista.

Juovutusjuoma-asiaain valmisteluvaliokunta:

Kun hakijan omistama panimo sijaitsee Helsingin kaupungin ulkopuolella eikä hakijalla siis mallasjuomain myynnistä voimassa olevan asetuksen mukaan ole ehdotonta myyntioikeutta täällä sekä Kvsto käsitellessään kysymystä mallasjuomain myynnin järjestämisestä puheena olevana myyntikautena on toivomuksena lausunut, että kaikki myyntioikeudet, panimoille lain mukaan kuuluvia oikeuksia lukuun ottamatta, etusijassa luovutettaisiin Helsingin Anniskeluosakeyhtiölle, ehdottaa valiokunta, että Kvsto, samoin kuin tätä ennen on samantapaisiin hakemuksiin nähden tehty (*Pain. asiakirj. N:o 10 vuodelta 1917*), ehdottaisi tämänkin hakemuksen evättäväksi.

Kvsto:

Valiokunnan ehdotus hyväksyttiin.

N:o 3.

Maiston kirjelmä ynnä Lääninhallituksen lähete Helsingin pitäjässä sijaitsevan Munkkiniemen taajaväkisen yhdyskunnan järjestyssäännön vahvistamista tarkoittavan hakemuksen johdosta.

Sittenkun K. Senaatti oli sallinut Helsingin maalaiskunnan, noudattaen ^{15/6} 1898 annetussa asetuksessa maaseudulla sijaitsevain taajaväkisten yhdyskuntain järjestämisestä eräissä tapauksissa olevia säännöksiä laatia m. m. Munkkiniemen yhdyskunnan järjestyssäännöt ja mainitun kunnan kunnanvaltuutetut olivat puheena olevalle yhdyskunnalle hyväksyneet järjestyssäännön sekä alistaneet sen Uudenmaan läänin Kuvernöörin tutkitavaksi ja ratkaistavaksi, on Kuv. vastamainitun asetuksen 6 §:n johdosta pyytänyt Kvston lausuntoa tästä ehdotuksesta.

Rkmri ei ole havainnut järjestyssäännön aiheuttavan muistutusta kaupungin puolelta.

V. V.:

Kvsto yhtyneee Rkmrin lausuntoon.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 4.

Rkmrin esitys Töölönkadun varrella korttelissa N:o 435 olevan tontin N:o 10 rakennusajan pitentämisestä.

Rkmri mainitsee että, sittenkun Kvsto kokouksessaan ^{25/5} 1915 oli päättänyt pitentää Töölönkadun varrella korttelissa N:o 435 sijaitsevan tontin N:o 10 säädetyn rakennusajan ^{30/4} 1917 asti sekä tontin silloinen omistaja arkkitehti S. Frosterus nyttemmin on sen myynyt Aktiebolaget Frascati Osakeyhtiölle, on mainittu yhtiö anonut tontin rakennusajan pitentämistä vieläkin kahdella vuodella. Anomuksensa tueksi on yhtiö huomauttanut, että se viime joulukuussa osti sekä Cygnæuskadun tontin N:o 12 että Apollo-

kadun tontit N:ot 4 ja 6 korttelissa N:o 435, joista tonteista ainoastaan Apollokatu N:o 4 on rakennettu, ja että yhtiö aikoo, kohta kun olot sallivat, yhteenrakennuttaa kaikki tässä mainitut tontit. Näin ollen ja kun Cygnæuskadun tontin N:o 12 ja Apollokadun tontin N:o 6 rakennusaika päättyy vasta kahden vuoden kuluttua, olisi tarpeellista pitentää Töölönkadun tontin N:o 10:kin rakennusaikaa. Nykyiset olot eivät myöskään salli yhtiön suurisuuntaisen hankkeen toteuttamista ennen vastikään ostettujen tonttien rakennusajan päättymistä.

Rkmri puoltaa myöntymistä hakemukseen ja esittää, että Kvsto päättäisi pitentää Töölönkadun varrella korttelissa N:o 435 sijaitsevan tontin N:o 10 rakennusaikaa kahdella vuodella eli huhtikuun loppuun 1919.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 5.

Rkmrin esitys Karjalankadun varrella korttelissa N:o 379 olevan tontin N:o 11 rakennusajan pitentämisestä.

Sittenkun edellä mainitun tontin omistaja, rakennusmestari V. Sippola, oli Rkmrilta anonut tontin rakennusajan pitentämistä ja tämän tueksi viitannut nykyiseen kalliiseen aikaan, joka saattaa kaiken uutisrakennustyön mahdottomaksi, on Rkmri, ilmoittaen että tontin rakennusaika päättyi $30/4$ 1915 ja että Kvsto on sen pitentänyt $30/4$ 1917 asti, esittänyt, että Kvsto pitentäisi sen vieläkin $30/4$ 1919 asti.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 6.

Rkmrin esitys määrärahan myöntämisestä Marian sairaalan henkilöhissien kuntoon panettamiseksi.

Sittenkun kaupungin hissitarkastaja oli kaupunginarkkitehdille ilmoittanut, että Marian sairaalan sisätautien osaston henkilöhissi nykyään on kulumisen johdosta epäluotettava sekä että sairaalan kirurgisen osaston henkilöhissin koriin olisi laitettava ristikko-ovi, on sähkölaitos Rkmrille ilmoittanut, että hissien kuntoonpanosta olisi hankittujen tarjousten mukaan kustannuksia 5,025 markkaa. Tästä summasta voitaisiin kuitenkin 2,350 markkaa säästää, koska laitoksen käsityksen mukaan hissitarkastajan kelvottomiksi tuomitsemia kuluneita koneenosia vielä voi jonkin aikaa käyttää, jos mainitun

hissin, johon joka tapauksessa olisi hankittava aivan uusi koneisto, päivittäin tarkastaa sairaalan koneenkäyttäjää. Kun kuitenkin hissien tulisi olla täysin turvallisia, on kaupungin yleisten töiden Hallitus esittänyt, että Rakennuskonttori saisi tehtäväkseen toimittaa kaikki vaaditut korjaukset ja että osotettaisiin tarkoitukseen tarpeellinen määrä-raha, jota, kun suoranaisten korjaustöiden lisäksi olisi teetettävä vähäisiä siistimistöitä, tarvittaisiin kaikkiaan 5,500 markkaa.

Rkmri, jonka mielestä sähkölaitoksen ehdottama säästämiskeino ei saa tulla kysymykseen, kun hissien käyttöhäiriöstä voi olla vakavia seurauksia, esittää, että Kvsto päättäisi käyttövaroistaan osottaa 5,500 markkaa Marian sairaalan henkilöhissien kuntoonpanettamiseksi.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 7.

Rkmrin esitys talon teettämisestä suomenkielisiä kansakouluja varten Punavuorenkadun tonteille N:oille 8 ja 10 kortteliin N:o 111 (Pain. asiakirj. N:o 13 vuodelta 1917).

V. V.:

Rkmrin ehdotusta puolletaan.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 8.

Rkmrin esitys lisäyksen myöntämisestä Topeliuskadun kansakoulutalon rakennusmäärärahaan.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus on Rkmrille ilmoittanut, että Topeliuskadun varrelle teetettävän kansakoulutalon rakennusmääräraha, joka lokakuussa 1915 laaditun kustannusarvion mukaan on 358,000 markkaa, nyttemmin on kulutettu, lukuun ottamatta noin 10,000 markkaa, jota vastoin tarveaineita ja työpalkkoja on vielä maksamatta noin 55,000 markkaa, minkä lisäksi erinäisiin töihin, jotka olisi teetettävä, ennenkuin koulutalon voi luovuttaa tarkoitukseensa, tarvittaisiin noin 50,000 markkaa. Yleisenä syynä rakennusmäärärahan ylitykseen on Hallituksen ilmoituksen mukaan rakennusaikana tapahtunut herkeämätön sekä tarveaineiden hinnan että työpalkkain nousu. Niinpä on esimerkiksi koulutalon betoniparrusto maksanut 40 markkaa neliömetriltä laskettujen 20 markan sijasta, joten lisäkustannuksia on ollut noin 30,000 markkaa. Lämpöjohtoon kustannusarvio on ylitetty tasaluvuin 10,000 markalla, vesi- ja viemärijohtojen 9,000 markalla, sähköjohtojen 12,000 markalla, minkä ohessa työpalkkoja on tähän asti maksettu 120,000 markkaa, josta summasta ainakin 30,000 markkaa on mennyt päiväpalkkain korotuksiin,

joita on rakennusaikana työntekijöille myönnetty alkuperäisessä kustannusarviossa edellytettyjen palkkain lisäksi. Rakennuksen kokonaiskustannusten yksikköhinna oli laskettu ainoastaan Smk 28:64 kuutiometrilta, mikä hinta on ylitetty osittain senkin johdosta, että työtä Kvston 6/6 1916 tekemän päätöksen mukaan on joudutettu, jotta talo kansakouluhuoneistojen pakottavan puutteen vuoksi voitaisiin mahdollisimman pian luovuttaa tarkoitukseensa. Lisäksi on Hallitus ilmoittanut, että kustannuksia rakennusten varustamisesta tiilikatolla, välikäytävään laskemisesta lattialaatoilla sekä erinäisistä maalaus töistä, joita nykyoloissa ei voida teettää, ei ole luettu edellä mainittuihin lisämäärärahoihin. Tämän johdosta on Hallitus anonut, että Rkmri Kvstolta hankkisi 100,000 markan lisämäärärahan puheena olevan koulutalon valmistustöihin rakennustöiden suorittamiseksi sikäli kuin nykyoloissa on mahdollista. Samalla on Hallitus Krin harkittavaksi jättänyt, eikä Hallitusta voisi oikeuttaa jo ennen anotun lisämäärärahan myöntämistä maksamaan erinäisiä rakennusaine- ja työlaskuja. Osin siihen nähden että kustannuksia jo on puheena olevaan rakennusyritykseen pantu enemmän kuin määrärahaa oli myönnetty, ja osin siihen katsoen että kaupungin etu vaatii saattamaan rakennustyön loppuun niin hyvissä ajoin, että koulutalo voidaan ottaa käyttöön ensi syyslukukauden alussa, on Rkmri yhtynyt Hallituksen esitykseen ja katsonut tarkoituksenmukaisimmaksi, että pyydetty lisämääräraha maksetaan edeltäpäin kaupunginkassasta, minkä jälkeen Rkmri tekisi esityksen summan panemisesta vakinaiseen menosääntöön, esim. 1918 vuoden rahassääntöön, jolloin samalla sopisi ottaa huomioon ehkä tarpeellinen lisämääräraha.

Ilmoittaen valtuuttaneensa Hallituksen maksamaan erinäiset puheena olevan rakennusyrityksen tarveaine- ja työlaskut on Kri esittänyt, että Kvsto päättäisi:

edeltäpäin kaupunginkassasta osottaa 100,000 markan lisämäärärahan Topeliuskadun kansakoulutalon rakennustöiden loppuun saattamiseksi, sikäli kuin nykyoloissa on mahdollista; sekä

antaa Rkmrin toimeksi vastedes laadittavaan menosääntöehdotukseen merkitä puheena olevan summan.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 9.

Jatkokäsittelyyn 13/3:sta 1917: Rkmrin esitys erään Merholman osan hankkimisesta kaupungin omaksi (Pain. asiakirj. N:o 12 vuodelta 1917).

Edellä mainitussa kokouksessaan päätti Kvsto, samalla kun Maistraatilta olisi anottava toimenpidettä lisättyjen Kvt:n valitsemiseksi, asettaa valiokunnan edelleen valmistelemaan asiaa ja keskustelemaan puheena olevan maa-alueen ostosta sekä antoi V. V:n toimeksi ehdottaa valiokunnan jäsenet.

Tätä tehtävää täyttääkseen ehdottaa V. V., että Kvsto mainitun valiokunnan jäseniksi valitsisi herrat Castrénin, L. Krogiuksen ja F. von Wrightin.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 10.**Rkmrin esitys Lätisen Ouran käyttämisestä.**

Rkmri mainitsee Kvston ^{29/12} 1915 tekemän päätöksen johdosta ^{29/3} 1916 tehneensä venäläisen meripelastusseuran suomenmaalaisen piirihallituksen kanssa sopimuksen kaupungille kuuluvan n. s. Lätisen Ouran vuokraamisesta piirihallitukselle, joka siten sai oikeuden 10 vuoden aikana, ^{1/1}:stä 1906 lukien, vuokratta käyttää saarta pelastusase-man paikkana. Kun vuokraaja vuokrakauden päätyttyä ei ilmoittanut haluavansa hallintaoikeutensa pitentämistä eikä palauttanut saarta kaupungin käytettäväksi, oli Rkmri tiedustellut piirihallitukselta, halusiko se edelleen käyttää saarta, ja oli hallitus vastauksessaan anonut „maaliskuun 29 päivänä 1916 tehdyn sopimuksen vahvistamista ja voimassa pysyttämistä vastaiseksi“. Asiasta antamassaan lausunnossa on kaupungin yleisten töiden Hallitus ilmoittanut, että mikäli toimitetussa katselmuksessa on todettu, on vuokraaja saarelle teettänyt vähäisen rakennuksen asemanvartijan asunnoksi sekä kaksi vähäistä vajarakennusta ynnä väliaikaisen laiturin saaren etelärantaan, jotka kaikki rakennukset olivat hyvässä kunnossa. Kun kaupunki Hallituksen käsityksen mukaan ei tarvitse saarta muuhun tarkoitukseen, on Hallitus katsonut voivansa ehdottaa, että seuran vuokraoikeutta pitennettäisiin viidellä vuodella edellisen vuokrakauden lopusta lukien eli siis 1920 vuoden loppuun, sillä ehdolla että, jos kaupunki ennen viimeksi mainittua ajankohtaa tarvitsee saarta muuhun tarkoitukseen, vuokraaja on velvollinen vuoden kuluessa irtisanomisesta palauttamaan sen kaupungin käytettäväksi.

Seuran tarkoitukseen katsoen on Rkmri voinut yhtyä Hallituksen ehdotukseen ja esittää sentähden, että Kvsto päättäisi myöntää venäläisen meripelastusseuran suomenmaalaiselle piirihallitukselle pitennettyä hallintaoikeutta Helsingin kaupungille kuuluvaan Lätisen Ouran saareen viideksi vuodeksi, ^{1/1}:stä 1916 lukien, tähänastisin ehdoin, mutta velvoittamalla vuokraajan, siinä tapauksessa että kaupunki haluaa saada saaren käytettäväksi omaan tai johonkin yleiseen tarkoitukseen, vuoden kuluessa irtisanomisesta palauttamaan saaren kaupungin vapaasti käytettäväksi.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 11.**Vaivahoitohallituksen esitys määrärahan myöntämisestä hevosten ja ajokalujen ostoon kunnalliskodin tarpeiksi.**

Sittenkun sotilasviranomaiset olivat ottaneet haltuunsa kunnalliskotia varten rakennetun, mainitun laitoksen ja Oulunkylän aseman välisen raitiotien sekä tien hinnan suoritukseksi Vaivahoitohallitukselle antaneet 7,246 ruplan 42 kopekan määräisen maksusitoumuksen, on Vaivahoitohallitus ehdottanut, että mainitun sitoumuksen nojalla nostettavat varat saisi käyttää niihin menoihin, joita on johtunut siitä, että puheena olevaa raitiotietä ei saa käyttää kunnalliskodin tarpeisiin. Arviolaskelman mukaan oli raitiotie tuottanut kunnalliskodille likimain saman hyödyn kuin 3—4 hevosta ajomiehineen. Kun tallira-

kennuksissa vallitsevan tilanpuutteen sekä asuntojen puutteen johdosta nykyään ole tilaa useammalle kuin kahdelle hevoselle ja yhdelle lisämiehelle, on Vaivaishoitohallitus esittänyt, että kahden työhevosen ynnä tarpeellisten ajokaluja ostoon sekä hevosten elatukseen ynnä yhden ajomiehen palkan ja ruuan kustantamiseen saisi puheena olevista varoista käyttää Smk 12,285: 56 seuraavan laskelman mukaan:

2 työhevosta à 2,800: —	Smk	5,600: —
2 silat päitsineen, ohjaksineen, hevosloimineen y. m. à 200: —	"	400: —
2 parirekeä aisoineen à 250: —	"	500: —
1 kuormarattaat	"	700: —
1 nelipyöräinen työvaunu	"	2,200: —
Hevosten elatus vuoden loppuun	"	1,500: —
1 ajomiehen palkka 10 kuukaudelta ($\frac{1}{3}$ — $\frac{31}{12}$) à 100: —	"	1,000: —
Ajomiehen ruoka 306 päivältä à 90 penniä ynnä kalliin- ajanlisäys 36 penniä	"	385: 56
Yhteensä Smk 12,285: 56		

Ilmoittaen ryhtyneensä toimiin kaupungille myönnetyn korvauksen perimiseksi on Kri Vaivaishoitohallituksen esittämällä syillä puoltanut esitystä ja ehdottanut, että Kvsto päättäisi valtuuttaa Vaivaishoitohallituksen kunnalliskodin raitiotien korvaussummasta käyttämään Smk 12,285: 56 hevosten ja ajokaluja hankkimiseksi kunnalliskotiin sekä ajomiehen asettamiseksi sinne Vaivaishoitohallituksen ehdotuksen mukaisesti.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 12.

Jatkokäsittelyyn $\frac{13}{3}$:stä 1913: Holhouslautakunnan kertomus toiminnastaan vuonna 1916.

V. V.:

Kertomus lähetettäneen Tilastokonttoriin huomioon otettavaksi kunnalliskertomuksen laadinnassa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 13.

Oikeusaputoimiston kertomus toiminnastaan vuonna 1916.

V. V.:

Kertomus pantaneen pöydälle ensi kokoukseen.

Kvsto:

Pantiin pöydälle.

N:o 14.

latkokäsittelyyn 30/1:stä 1917: Kysymys kaupungin työväenopetuslaitosten keskuslautakunnan sekä mainitun opetuksen tarkastuksen aikaansaamisesta (Pain. asiakirj. N:ot 3 ja 15 vuodelta 1917).

Kvsto:

Komitean ehdotus hyväksyttiin.

N:o 15.

Poliisimestarin esitys poliisilaitoksella koirain lopettamisesta olleiden menojen korvaamisesta.

Sittenkun poliisimestari oli anonut myönnettäväksi 704 markkaa niiden korvausten suoritukseksi, joita poliisilaitos oli vuonna 1916 maksanut poliisikonstaapeleille kuonokopattomain koirain lopettamisesta, on Rkmri huomauttanut, että 28/1 1914 tarttuvain tautien ehkäisemisestä annetusta asetuksesta verrattuna samana päivänä annettuun asetukseen, jossa on lisäsäännöksiä ensiksi mainittuun asetukseen, ei tosin saa välitöntä vastausta kysymykseen, onko puheena oleva meno suoritettava kunnan varoista, mutta lienee kaupungin kuitenkin oikeutta myöten se maksettava, varsinkin kun Terveystalautakunta on sen ottanut kuluvalta vuodelta maksaakseen kulkutautien vastustamismäärärahasta. Kun vuodeksi 1916 osotettu kulkutautien vastustamismääräraha jo on kulutettu, on Kri Terveystalautakunnan asiasta antaman lausunnon mukaisesti ehdottanut, että Kvsto myöntäisi eri määrärahan puheena olevaa tarkoitusta varten sekä käyttövaroistaan osottaisi 704 markkaa niiden menojen suoritukseksi, joita täkäläisellä poliisilaitoksella on vuonna 1916 ollut koirain lopettamisesta.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 16.

Terveystalautakunnan esitys määrärahan myöntämisestä viransijaisen palkkaamiseksi desinfiointsijalle, rouva Maria Kuhlbackille.

Terveystalautakunta esittää, että rouva Kuhlback, joka sydänlihastaudin tähden on saanut virkavapautta 15/1 ja 15/4 1917 väliseksi ajaksi, oikeutettaisiin tuona aikana saamaan täysi palkkansa ja että viransijaisen palkkaamiseksi osotettaisiin 480 markkaa. Esityksensä perustelemiseksi Lautakunta huomauttaa, että rouva Kuhlbackin tauti ilmeisesti on suuressa määrin pahentunut hänen erittäin rasittavan työnsä johdosta sekä että hänen vnosipalkkansa on ainoastaan 2,000 markkaa. Kelvollista viransijaista ei ole voitu saada 160 markkaa vähemmällä kuukausipalkalla.

Rkmri puoltaa esitystä ja ehdottaa, että Kvsto käyttövaroistaan osottaisi 480 markkaa viransijaisen palkkaamiseksi desinfioitsijalle, rouva Maria Kuhlbackille, hänen virkavapautensa aikana ¹⁵/₁—¹⁵/₄ 1917.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 17.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitys elinkautiseläkkeen myöntämisestä kansakoulunopettajatar Iida Molanderille.

Hakijalle, joka on syntynyt 1843 ja jolle ¹/₁ 1917 on myönnetty ero opettajattaren virasta kaupungin suomenkielisissä kansakouluissa, oli virasta erotessa enemmän kuin 45 virkavuotta. Johtokunta mainitsee, että hakijan vuotuiset palkkatulot olivat 3,150 markkaa ja että hänelle on myönnetty valtioneläkettä 750 markkaa vuodessa ¹/₁:stä lukien. Tämän johdosta ja kun hän on virkansa hoitanut nuhteettomasti, katsoo johtokunta hänelle olevan annettava elinkautiseläkettä 60 % hänen palkkaeduistaan eli 1,890 markka, siitä pois luettuna valtioneläke.

Rkmri puoltaa esitystä ja ehdottaa, että Kvsto päättäisi ¹/₁:stä 1917 lähtien myöntää hakijalle vuotuista elinkautiseläkettä 1,140 markkaa.

Kvston ²²/₁₂ 1911 vahvistamain kaupungin virkamiesten eläkeperusteiden mukaan tulee kullekin kaupungin virassa olevalle virkamiehelle, joka on nuhteettomasti palvellut 30 vuotta ja saavuttanut 63 vuoden iän, vuotuista elinkautiseläkettä 60 % palkkaeduistaan, josta määrästä kuitenkin on luettava pois se eläke, minkä eläkkeensaaja ehkä saa valtiovaroista.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Rkmin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 18.

Sosiaalilautakunnan esitys Lautakunnan tontinvuokrajaoston jäsenten palkkioita koskevasta asiasta.

Sosiaalilautakunta esittää Kvston päätettäväksi, että Kvston ²¹/₁₁ 1916 tekemän päätöksen mukaan Lautakuntaan asetetun tontinvuokrajaoston puheenjohtajalle ja jäsenille, jotka vastamainittuna päivänä vahvistetun johtosäännön mukaan saavat Vston määrää-

män palkkion toimestaan, maksettaisiin, puheenjohtajalle 20 ja kullekin jäsenelle 15 markkaa kokouksesta.

Rkmri puoltaa esitystä, huomauttaen että vuosirahasääntöön tarkoitusta varten pantu 600 markan määräraha riittänee tarpeeseen.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 19.

Helsingin pitäjän kunnanvaltuutettujen esitys rakennuskaavan laatimisesta Pakinkylän huvilayhdyskunnalle.

Kunnanvaltuutetut mainitsevat että, kun järjestyneen asutuksen aikaansaaminen Helsingin pitäjän Pakinkylän huvilayhdyskunnassa suureksi osaksi on asianmukaisesti vahvistetun tarkoituksenmukaisen rakennuskaavan varassa, mutta siinä kohden tuskin on odotettavana alotetta mainitun yhdyskunnan puolelta, ovat kunnanvaltuutetut ^{13/11} 1916 päättäneet Kvstolle esittää, että tuollainen rakennuskaava laadittaisiin Helsingin kaupungin toimesta. Kun Pakinkylän yhdyskunta rajoittuu välittömästi Oulunkylässä oleviin kaupungin tiluksiin ja suurin osa sen aluetta viettää päin Vantaanjokea, mistä kaupunki ottaa juomavetensä, ovat kunnanvaltuutetut vakuutettuja siitä, ettei Kvsto kieltäydy tällä tavoin ottamasta osaa asutuksen järjestämiseen mainitulla alueella, missä enimmältä osalta asuu työntekijöitä, jotka saavat toimeentulonsa Helsingin kaupungissa.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus huomauttaa että, kun puheena olevalta alueelta tuleva likavesi alueen luonnollisen kaltevuuden johdosta laskee Vantaanjokeen, voisi kaupunki laatimalla mainitun rakennuskaavan rakennusjärjestyksineen saada aikaan, että tähän rakennusjärjestykseen tulisi määräyksiä, joilla ehkäistäisiin johtamasta likavettä mainittuun vesistöön. Mutta kun on epätietoista, noudatettaisiinko näitä määräyksiä tarkoin, ja Hallituksesta on näyttänyt siltä, kuin täytyisi kaupungin esillä olevaan esitykseen katsomatta ryhtyä toimenpiteisiin Vantaan jokiveden suojelemiseksi jokeen rajoituvilta alueilta tulevalta likavedeltä, on Hallitus ollut sitä mieltä, että esityksen ei tulisi nykyään aiheuttaa toimenpidettä. Lisäperusteluksi mielipiteelleen Hallitus huomauttaa, että suuri osa yhdyskunnan aluetta jo on palstoitettu ja rakennettu, mikä seikka suuressa määrin vaikeuttaisi ajanmukaisen rakennuskaavan laatimista, sekä että rakennuskaavan ehdotusta ei voi laatia toimittamatta alueella korkeusmittauksia, mikä siellä paraikaa jatkuvain linnoitustöiden johdosta ei käy päinsä.

Terveystenhoitolautakunta, jolle niinikään on suotu tilaisuus lausua mielensä asiasta, huomauttaa, että aluen jaoitus on erittäin alkeellinen eikä vastaa nykyaikaisen terveydenhoidon vaatimuksia. Vaikka tosin tästä seikasta vastedes voi olla terveydellisiä haittoja alueen asukkaille, vaikuttaa se kaupungin terveydenhoito-oloihin tuskin siinä määrin, että se välttämättä vaatisi kaupunkia omalla kustannuksellaan laadittutamaan terveydelliseltä kannalta tyydyttävän rakennuskaavan aluetta varten, jota kaavaa, jotta siitä olisi toivottua etua, olisi ehdottomasti täydennettävä tarkoituksenmukaisella rakennusjärjestyksellä ja tarkoin valvomalla sen noudattamista, mikä ei ensinkään ole kaupungin val-

lassa, koska alue ei ole kaupungin oma eikä sen alainenkaan. Sitä vastoin on alueen merkitys terveydelliseltä kannalta kaupungille suuri toisessa suhteessa, nimittäin siinä, että tämä huvila-alue samoin kuin muutkin Vantaanjoen viereiset huvilayhdyskunnat likaa kaupungin vesijohtoveden lähdeettä, Vantaanjokea. Kun tätä terveydellistä vaaraa, joka vuosi vuodelta lisääntyy niin kauan kuin kaupungin täytyy ottaa vetensä Vantaanjoesta, täytyy pitää erittäin huomattavana, on kaupungilla tässä valvottavana tärkeä terveydellinen etu, joka ei kuitenkaan ole turvattavissa ainoastaan rakennuskaavan laatimisella, tehtiinpä se kuinka tarkoituksenmukainen tahansa, vaan vaatii toimenpiteitä, jotka ovat omansa estämään alueelta tulevaa likaista pinta- ja hylkyvettä puhdistamattomana juoksemasta jokeen vesijohdon vedenottoaikan yläpuolella. Semmoisiin toimenpiteisiin tuskin kuitenkaan on mahdollista ryhtyä niin kauan kuin kaupunki ei omista puheena olevaa aluetta eikä sentähden myöskään voi määrätä sen terveydellisistä oloista. Näillä syillä on Terveydenhoitolautakunta yhtynyt kaupungin yleisten töiden Hallituksen ehdotukseen että Helsingin pitäjän kunnanvaltuutettujen esitys nykyään jätettäisiin sillensä.

Rkmri yhtyy tähän ehdotukseen.

V. V.:

Evättäneen.

Kvsto:

Evättiin.

N:o 20.

Pörssikomitean esitys Helsingin pörssin sääntöjen muuttamisesta.

Pörssikomitea mainitsee että, sittenkun pörssin jäsenet olivat komitealta anoneet ryhtymistä sen suuntaiseen toimenpiteeseen, että heitä vastedes edustaisi pörssikomiteassa vähintään kolme henkilöä, sekä pörssikomiteakin oli havainnut luonnottomaksi, että kauppayhdistyksellä on oikeus valita komiteaan useampia jäseniä kuin Kvstolla ja niillä pankeilla, jotka kauppayhdistyksen kera ovat sitoutuneet kannattamaan pörssiä, minkätähden komitean mielestä olisi syytä suoda pörssin jäsenille tilaisuus valita useampia kuin yksi jäsen komiteaan etujaan valvomaan, on pörssikomitea päättänyt ehdottaa selaista muutosta ^{25/4} 1912 vahvistettujen pörssin sääntöjen 4 §:än, että kauppayhdistyksen tai kauppakamarin edustajain luku vähenisi kolmeksi sekä pörssinjäsenille suotaisiin oikeus valita niinikään kolme jäsentä komiteaan. Tässä yhteydessä ja kun pörssikomitea sitä paitsi on havainnut säännöt puutteellisiksi, paitsi eräissä muodollisissa suhteissa, varsinkin siinä, että niissä ei nimenomaan suoda pörssikomitealle käyttövaltaa pörssin varoihin nähden, on komitea esittänyt sääntöihin tehtäväksi erinäisiä muitakin muutoksia sekä 12 §:n johdosta esittänyt, että Kvsto puolestaan hyväksyisi nämä muutosehdotukset.

Pörssikomitean ehdottamat muutokset koskevat alempana mainittuja pykäläiä:

3 §.

Pörssin vuotuinen voimassapito kustannetaan etusijassa *pörssissä toimitetusta ostosta ja myynnistä suoritettavilla maksuilla, pörssin jäsenten pörssimaksuilla sekä maksuilla, joita arvopaperien rekisteröimisestä ja muutoin voi tulla kysymykseen*. Sikäli kuin nämä tulot eivät riitä, kustannetaan voimassapito siten, että Helsingin kaupunki

suorittaa määrästä puolet *sekä* kauppayhdistys tahi kauppakamari *ja* pörssiin osaa ottavat pankit kumpikin neljänneksen.

4 §.

Pörssiä pitää silmällä ja hoitaa kaksitoistajäseninen pörssikomitea, joka valitaan kolmeksi vuodeksi siten, että Kaupunginvaltuusto valitsee kolme jäsentä, kauppayhdistys tahi kauppakamari *kolme, pörssiä kannattavat pankit kolme sekä pörssin jäsenet niin- ikään kolme jäsentä.*

Jos jäsen eroaa ennen toimikautensa umpeen menemistä, tulee sen edellä mainituista ryhmistä, joka hänet on valinnut, toimittaa täydennysvaali järeillä olevaksi ajaksi.

5 §.

Paitsi sitä toimivaltaa ja niitä velvollisuuksia, mitkä tässä alempana eri tapauksissa mainitaan pörssikomitealla olevan, on sen asiana:

antaa pörssin toiminnalle tarpeelliset järjestyssäännöt sekä muuten ryhtyä pörssin tehtävälle ja kehitykselle tarpeellisiksi katsottuihin toimenpiteisiin;

ottaa jäseniä pörssiin;

edustaa pörssilaitosta kolmatta henkilöä kohtaan;

hoitaa ja pörssin tarkoituksiin käyttää sen rahavarat;

hyvissä ajoin ennen kunkin kalenterivuoden umpeen menemistä laatia rahäsääntö pörssin voimassa pitämiseksi seuraavana vuonna sekä tarpeen mukaan tilata siihen tarvittavat varat;

vuosittain antaa kertomus pörssin toiminnasta *sekä tili sen rahavaroista;*

pyytää toimittamaan tarpeelliset jäsenten ja tilintarkastajain vaalit; sekä

ottaa pörssin virka- ja palvelusmiehet ja tarpeen mukaan vahvistaa heille johtosäännöt.

6 § (uusi).

Pörssikomitea valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jos molemmat ovat estettyinä olemasta komitean kokouksessa saapuvilla, valitaan puheenjohtaja siksi kerraksi.

7 § (ent. 6 §).

Pörssikomitea kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin on tarpeellista tai kun kolme komitean jäsentä, syyn ilmoittamalla, sitä kirjallisesti puheenjohtajalta pyytää. Pörssikomitea on päätösvaltainen viiden jäsenen ollessa läsnä. Päätökseen, joka koskee ehdotusta näiden sääntöjen muuttamisesta taikka järjestyks- ja johtosääntöjen antamista *tai muuttamista,* tulee vähintään seitsemän jäsenen ottaa osaa.

Komitean kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa.

8 § (ent. 7 §).

Pörssin tilejä ja hoitoa tarkastamaan valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan tilintarkastajat, joista Kaupunginvaltuusto valitsee yhden, kauppayhdistys tahi kauppakamari yhden ja *pörssiä kannattavat* pankit yhteisesti yhden. Näillä tilintarkastajilla on myös valta myöntää pörssikomitealle tilinpäästö.

9—11 § (ent. 8—10 §).

12 § (ent. 11 §).

Jäsenen on pörssiin suoritettava pörssikomitean määräämä *pääsy- ja vuosimaksu.*

13 §.

Olemaan apuna ostojen ja myyntien päättämisessä pörssissä *on pörssikomitealla oikeus, jos tarpeelliseksi katsoo*, ottaa yksi tahi useampia meklareja sekä heille vahvistaa tarpeellinen johtosääntö.

Meklarin pitää ennen toimeen ryhtymistään Maistraatissa valoin vanhoa rehellisesti ja tunnollisesti täyttävänsä kaikki hänelle annetut tehtävät ja olevansa ilmaisematta mitä toimessa hänelle on salaisuutena uskottu tai muuten on salassa pidettävä.

14 § (ent. 12 §).

V. V.:

Puolletaan sellaisin muutoksin, että 3 §:än sanain „pörssin jäsenten pörssimaksuilla“ sijaan pannaan sanat „pörssin jäsenten pääsy- ja vuosimaksuilla“.

• Kvsto:

Hyväksyttiin V. V:n ehdottamin muutoksin.

N:o 21.

Herra V. von Wrightin esitysehdotus päiväopetuksen käytäntöön ottamisesta käsityö-läiskouluissa.

Herra von Wright on Kvston kansliaan ^{21/1} 1917 antamassaan esitysehdotuksessa esittänyt, että Kvsto antaisi komitean toimeksi harkita, eikö päiväopetusta kävisi käsityö-läiskouluissa jossain muodossa koetteeksi toimeenpaneminen jossakin tai joissakin amma-teissa, joissa mainittavampi määrä kouluikäisiä työntekijöitä toimii.

V. V.:

Kvsto antanee V. V:n toimeksi Vstolle ehdottaa, miten asiaa on valmisteltava.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 22.

Kaupunginpalvelijain G. T. Lindströmin ja K. A. Björkin anomus saada korvaus maksa-matta jääneestä, määräaikaisen palveluksen perusteella tulevasta palkankorotuksesta.

Hakijat mainitsevat, että Yhteinen Raastuvanoikeus oli tehdessään Kvstolle esityksen määrärahan myöntämisestä raastuvanoikeuden ensimmäisen osaston väliaikaisen toisen jaoston ja väliaikaisen viidennen osaston voimassapitoon vuonna 1917 lausunut, että hakijain kumpaisenkin tulisi saada palkkionlisäystä 200 markkaa eli se määrä, mikä palkankorotuksena maksetaan varsinaisten rikosasiaosastojen kaupunginpalvelijoille. Rkmri oli asiasta antamassaan lausunnossa huomauttanut että, vaikka mainittu osasto muodollisesti katsoen olikin väliaikainen eikä sen menosääntökään sentähden ollut vaki-nainen, oli tämä osasto kuitenkin ollut olemassa niin kauan, että sen väliaikaisuus oli lakannut, minkätähden näytti epäoikeutetulta olla pelkästään muodollisista syistä suo-matta mainitun osaston kaupunginpalvelijoille samoja etuja, mitkä oli muiden osastojen

kaupunginpalvelijoilla. Kokouksessaan 24/10 1916 Kvsto hyväksyi Yhteisen Raastuvan-oikeuden esityksen, ja tämän mukaisesti oli kuluvan vuoden meno- ja tulosaantoon pantu kumpaisellekin hakijalle 200 markan määräraha korotuksena viiden vuoden palveluksesta. Kun hakijat oli otettu viidennen osaston kaupunginpalvelijoiksi, Lindström 16/6 1908 ja Björk 30/10 1909, olisi ensinmainitun tullut saada palkankorotusta viiden vuoden palveluksesta 1/7:stä 1913 ja jälkimäisen 1/11:stä 1914. Siihen nähden että hakijain toimet olivat aivan saman laatuiset kuin muiden rikosasiaosastojen kaupunginpalvelijain, katsovat hakijat oikeuden ja kohtuuden vaativan, että heille suodaan samat edut kuin muidenkin osastojen kaupunginpalvelijoille. Hakijat olivatkin suullisesti anoneet palkankorotusta 5 vuoden palveluksesta, mutta saaneet vastauksen, että asian täytyy jäädä siksi, kunnes sota on päättynyt. Kun Kvston päätös myöntää hakijoille palkankorotus 5 vuoden palveluksesta 1917 vuoden alusta lukien osotti Vstonkin olevan sitä mieltä, että hakijat olisi asetettava muiden osastojen palvelusmiesten vertaisiksi ja hakijain vakaumus sentähden oli, että heille jo aikaisemmin olisi myönnetty palkankorotus 5 vuoden palveluksesta, jos esitys siitä olisi tehty, mutta hakijat omatta syyttänsä ovat jääneet vaille palkankorotusta edellä luetelluista ajankohdista lähtien 1916 vuoden loppuun, anovat hakijat, että Kvsto heille myöntäisi heidän siten menettämänsä määrät eli Lindströmille 700 markkaa ja Björkille Smk 433:33.

Rkmri huomauttaa että, kun hakijat ovat palvelleet ja edelleen palvelevat raastuvan-oikeuden väliaikaisella viidennellä osastolla ja heidät alun pitäen on otettu palvelukseen muilla ehdoilla kuin muut raastuvanoikeuden kaupunginpalvelijat, on Kri pitänyt hakijain anomusta perusteettomana, varsinkin kun heidät on kuluvan vuoden alusta palkkasetuihin nähden asetettu kaikin puolin raastuvanoikeuden muiden palvelusmiesten vertaisiksi. Se seikka että hakijoille on kuluvan vuoden menosaantoon pantu palkankorotusta sama määrä, minkä raastuvanoikeuden muut palvelusmiehet saavat 5 vuoden palveluksesta, sitä vastoin, jos kaupunginpalvelijain toimet pysytetään nykyisellään, oikeuttaanee hakijat vuonna 1922 saamaan vieläkin 10 %:n korotuksen pohjapalkastaan. Edellä lausuttuun nähden Rkmri ehdottaa anomusta hyljättäväksi.

V. V.:

Hyljättäneen.

Kvsto:

Hyljättiin.

N:o 23.

Jatkokäsittelyyn 27/2:stä 1917: Kysymys toimenpiteisiin ryhtymisestä asiain viivytyksen ehkäisemiseksi kaupungin hallituksissa ja lautakunnissa.

Käsiteltäessä 27/2 1917 Kvston diariin merkittyjen, 31/12 1916 ratkaisematta olevain asiain luetteloa huomautettiin, että melko lukuisain mainitussa luettelossa olevain asiain kohdalle oli vuosi vuodelta merkitty osin että asianomaiset hallitukset ja lautakunnat „kohdakkoin“ antavat niiltä vaaditut lausunnot ja ehdotukset, osin että asianomainen viranomainen oli katsonut niiden antamisen olevan muiden, niinikään toimenpidettä odottavain asiain ratkaisun varassa. Kun ei kuitenkaan käynyt pitäminen oikeana, että alemman asteiset laitokset ratkaisivat, oliko joillakin asioilla keskinäistä yhteyttä, vaan tämän määrääminen oli Kvston asia, ehdotettiin, että V. V. tekisi esityksen määräysten

antamisesta sen ehkäisemiseksi että kaupungin toimi- ja lautakuntiin lausunnon saamista varten lähetetyt asiat jäivät määräämättömäksi ajaksi ratkaisematta, olematta lupaa siihen Kvstolta hankittu kussakin eri tapauksessa. Tämän ehdotuksen Vsto hyväksyi.

V. V:n mielestä ei asiasta ole erikoisia määräyksiä Kvston puolelta tarpeen, vaan saavutettaneen tarkoitus siten, että Kvston puheenjohtaja sihteerien kera tuon tuostakin ja kohta kunkin vuosipuoliskon päätyttyä tarkastaa ratkaisemattomien asiain luettelon sekä, kun aihetta on, kirjallisesti huomauttaa asianomaisia hallituksia ja lautakuntia annettujen määräysten täyttämistä ja, jos täyttämistä ilmoitetaan kohdanneen esteen, ryhtyy tahi Vstolle ehdottaa ryhdyttäväksi asianhaaran vaatimiin toimenpiteisiin.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 24.

Jatkokäsittelyyn 6/3:stä 1916: Kaupungin terveydenhoitojärjestyksen ehdotus (Pain. asiakirj. N:o 17 vuodelta 1915 ja N:o 34 vuodelta 1916).

Kvsto:

Asia, jonka käsittely alkoi III luvusta, käsiteltiin loppuun, ja tehtiin ehdotukseen erinäisiä muutoksia, jotka lähetettiin komiteaan.

N:o 25.

Herra O. Rosenqvistin anomus saada vapautus väliaikaista järjestyksen voimassapittoa varten asetetun valtuuskunnan jäsenyydestä.

Kvsto:

Herra Rosenqvist vapautettiin tehtävästä ja jäseneksi hänen sijaansa valittiin herra Salingre.

N:o 26.

Kaksi salaista asiaa.

Helsingissä, Sanomal.- ja Kirjap.-Osakeyhtiön kirjapaino, 1917.
